

Europaudvalget

Foreløbigt referat af 35. europaudvalgsmøde, punkt 8.1.

Dato: torsdag den 20. maj 2021
Tidspunkt: kl. 12.30
Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jens Joel (S), Henrik Vinther (RV), Rasmus Nordqvist (SF), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Orla Østerby (UFG) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn, transportminister Benny Engelbrecht, uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen, erhvervsminister Simon Koll og miljøminister Lea Wermelin.

FO/L **Punkt 8. Rådsmøde nr. 3797 (konkurrenceevne - indre marked og industri) den 27. maj 2021** EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren: Jeg vil i dag præsentere dagsordenen for konkurrenceevnerådsmødet den 27. maj. På dagsordenen er to meget store og vigtige forslag om regulering af digitale markeder – Digital Services Act og Digital Markets Act – som jeg vil forelægge med henblik på tidlige forhandlingsoplæg.

FO **1. Forslag til forordning om et indre marked for digitale tjenester (DSA)**

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0825

Rådsmøde 27-28/5-21 - konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 2)

KOM (2020) 0825 – bilag 3 (Folketingets udtalelse om Kommissionens forslag)

EUU alm. del (20) – bilag 162 (henvendelse af 12/12-20 fra Berlingske, Jyske Medier og JP/Politikens Hus)

KOM (2020) 0825 - svar på spm. 1 om regeringens holdning til forslaget om digitale tjenester i relation til mulighederne for at regulere ulovlig udlejning gennem Airbnb, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 - svar på spm. 2 om, hvilke forpligtelser Airbnb vil være underlagt, såfremt forslaget om digitale tjenester vedtages med dets nuværende indhold, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 - svar på spm. 3 om mulighederne for at hindre ulovlig udlejning gennem Airbnb, såfremt forslaget om digitale tjenester vedtages med det nuværende indhold, fra erhvervsministeren

EU-note (20) – E 20 (EU-note af 9/2-21)

Erhvervsministeren: Forslaget blev fremsat den 15. december sidste år og udvalget blev orienteret om sagen, da jeg var her sidst – den 15. april. Sagen forelægges nu til tidligt forhandlingsoplæg.

For mere end 20 år siden blev e-handelsdirektivet vedtaget. Det var den første lovgivning til at sætte rammerne for internettet og de såkaldte formidlingstjenester. Det er på tide med en opdatering.

Formidlingstjenester dækker mange forskellige forretningsmodeller, som f.eks. digitale platforme. Mange platforme er kendetegnet ved, at de digitalt *formidler* information og kontakt mellem brugere, f.eks. sælgere og købere.

E-handelsdirektivet har et grundprincip om, at formidlingstjenester i udgangspunktet er ansvarsfrie for indholdet på deres platforme, i og med at de blot er formidlere.

Der er mange fordele ved de digitale tjenester. Men der er også udfordringer. Dem kender vi alle. Kommissionen vil da også med forslaget præcisere digitale platformes forpligtelser i forhold til ulovligt indhold, som brugerne viderefremidler via platformene. Det kan f.eks. være terror eller farlige produkter.

Forslagets indhold

Jeg vil kort gennemgå de væsentligste elementer af DSA'en.

Nye forpligtelser

Forslaget omfatter en række nye forpligtelser for digitale tjenester angående den information, som udveksles mellem brugerne af platformen. Forpligtelserne afhænger af virksomhedernes størrelse og af, hvilken type tjeneste der er tale om. Jo større virksomhed, jo flere forpligtelser. Der differentieres også ud fra typen af platform, dvs. digitale platforme stilles krav om at etablere mekanismer, hvor brugerne let kan anmelde ulovligt indhold og straks skal tage skridt til at fjerne eller hindre adgangen til indholdet. Desuden stilles der krav til online-platforme om samarbejde med uafhængige "pålidelige indberettere", der har kompetence til at opdage og notificere ulovligt indhold.

Forpligtelser rettet mod de største platforme

For de meget store platforme med mere end 45 millioner brugere om måneden fastsætter DSA'en særlige krav. De skal bl.a. vurdere, om platformen bliver misbrugt til manipulation af brugerne, f.eks. misinformation om folkesundheden.

Digitale tjenester uden for EU

Forpligtelserne i DSA'en gælder også for formidlingstjenester placeret uden for EU, f.eks. hvis deres produkter markedsføres mod europæiske forbrugere. Forslaget indebærer bl.a., at formidlingstjenesten skal stille en retlig repræsentant til rådighed i EU, som der kan rejses krav over for. Denne skal kunne modtage henvendelser fra myndighederne og ifalde ansvar, hvis formidlingstjenesten overtræder kravene i DSA'en.

Håndhævelse

Forslaget lægger op til at styrke håndhævelsen, så myndigheder på tværs af lande kan koordinere langt bedre end i dag, og så der gives mulighed for at pålægge bøder på op til 6 pct. af formidlingstjenestens årlige omsætning eller indkomst. Forordningen giver også fortsat og styrket mulighed for, at myndigheder i en medlemsstat kan udstede f.eks. påbud om nedtagning af ulovligt indhold til en virksomhed, som opererer i det pågældende land, men er etableret i en anden medlemsstat. F.eks. ift. platforme, der opererer f.eks. i Danmark, men er etableret i f.eks. Irland.

Regeringens holdning

De digitale muligheder skal selvfølgelig udnyttes, men det er helt afgørende, at det sker på ansvarlig vis – og at der bliver ryddet op i alt for meget ulovligt indhold. Derfor støtter vi grundlæggende Kommissionens forslag.

FO

Ytringsfrihed, ulovligt og skadeligt indhold

Regeringen arbejder for, at forordningen rammer den rette balance mellem fjernelse af ulovligt indhold og vores grundlæggende ret til ytringsfrihed.

Det er derfor også vigtigt for regeringen, at der ikke skabes incitament til at fjerne *lovligt* indhold på særligt sociale medier. Derfor lægger vi vægt på, at DSA'en kun fastsætter regler om nedtagning af ulovligt indhold og ikke skadeligt indhold. Det gælder også for publicistiske medier, hvor regeringen vil lægge vægt på at undtage publicistiske mediers indhold, der er underlagt et redaktionelt ansvar, og på, at platforme ikke skal kunne

pålægges at fjerne disse mediers indhold. Vi lægger dog også vægt på, at forordningen kan behandle skadeligt indhold i helt særlige tilfælde. Det kan f.eks. være ved transparenskrav for desinformation.

Tidsfrister for nedtagning af indhold

Kommissionens foreslår, at nedtagning af ulovligt indhold skal ske straks efter, at platformen får kendskab til det. Det mener vi ikke er ambitiøst eller klart nok. Regeringen lægger derfor vægt på, at der fastsættes konkrete tidsfrister for, hvornår platformene senest skal have fjernet ulovligt indhold. Fristerne bør være differentieret efter type af indhold og gradueres efter skadesvirkning. Dvs. f.eks. terrorrelateret indhold bør nedtages hurtigst muligt, og ulovlige produkter bør nedtages inden for en kortere tidsfrist end mindre skadefuldt indhold.

På andre områder mener vi også, at forordningen skal være mere ambitiøs.

Proaktivt ansvar til platforme – også for produkter

De største platforme skal gøre en ekstra indsats for at sikre en tryk og sikker platformsøkonomi. Derfor lægger vi vægt på, at de største platforme pålægges krav om proaktivt at identificere og fjerne ulovligt indhold. Det gælder også vedrørende produkter, hvor regeringen mener, at de største platforme bør screene RAPEX-databasen for ulovlige produkter og fjerne dem.

Desuden mener vi, at særligt de største platforme bør pålægges krav om at sikre, at ulovligt indhold – og også produkter – der er fjernet én gang, forbliver nede. Det er dog vigtigt, at der ikke indføres en generel overvågningsforpligtelse for platformene, der vil skade vores egne virksomheder.

I regeringen vil vi ikke acceptere alle de ulovlige produkter, der lander hos forbrugerne – og vi går også her mere ambitiøst til værks end forslaget. Derfor lægger regeringen vægt på, at online-markedspladser, der formidler salg af produkter, pålægges at leve op til de forbrugerbeskyttende regler og reglerne om produktsikkerhed, markedsføringsregler, produktansvar samt regler i købe- og produktansvarsloven, hvis det ikke fremgår tydeligt for en gennemsnitlig forbruger, at vedkommende ikke handler med platformen selv.

Derudover arbejder regeringen for, at der altid bør være en aktør at stille til ansvar. Dvs. såfremt hverken sælgeren eller platformen kan pålægges ansvaret for et ulovligt produkt, vil det i sidste ende kunne pålægges platformen. Inden vi i sidste instans når dertil, skal de følgende systematiske og forebyggende indsatser være på plads:

Online-markedspladser bør have kendskab til identiteten af sælgerne på deres tjenester samt kendskab til processer hos sælgeren, der er med til at sikre, at der kun sælges sikre produkter, hvilket vi lægger vægt på. Det gælder også for platforme, der er etableret uden for EU. Selvfølgelig bør man have kendskab til, hvem man handler med – uanset hvor platformen, man handler på, kommer fra.

For at sikre, at reglerne kan håndhæves over for de digitale platforme, der er etableret uden for EU, lægger regeringen vægt på, at der fastsættes krav om en juridisk repræsentant.

Samtidig arbejder vi for, at den juridiske repræsentant reelt kan drages til ansvar, hvis reglerne overtrædes. Det er vigtigt både for forbrugersikkerhed og for at sikre lige konkurrencevilkår for de mange virksomheder, der overholder reglerne.

Gennemsigtighed om reklamer

Vi ønsker også at pålægge mere ambitiøse krav ift. reklamer især på sociale medier. Vi lægger vægt på, at der stilles yderligere krav for reklame rettet mod børn og unge. Derudover lægger regeringen vægt på mere gennemsigtighed vedrørende online-reklamer, så brugeren hjælpes til at identificere reklamer og forstå, hvorfor en bestemt reklame er målrettet den pågældende bruger.

Håndhævelse

Hvis de nye regler skal virke efter hensigten, er det nødvendigt med effektiv håndhævelse. Regeringen lægger derfor vægt på et styrket håndhævelsessamarbejde mellem medlemslandene. Regeringen lægger i denne forbindelse også vægt på en effektiv sanktionering. Det skal ske ved at indføre et effektivt og afskrækkende bødeniveau for overtrædelse af forordningens bestemmelser på op til 6 pct. af platformenes omsætning. Vi

lægger dog vægt på, at det skal være op til medlemsstaterne selv at beslutte, hvilke instanser der skal udmåle bøderne.

Det er i dag udfordrende for de nationale myndigheder at håndhæve reglerne effektivt på tværs af grænser, særligt over for de største platforme. Derfor lægger regeringen også vægt på, at Kommissionen får en aktiv rolle i efterforskningen i forhold til de største digitale platforme.

Ifølge afsenderlandsprincippet skal virksomheder leve op til reglerne i etableringslandet, dvs. de skal ikke følge 27 forskellige regler. Vi er dog forbeholdne i forhold til, at der i en del af forordningen er lagt op til en fravigelse af afsenderlandsprincippet. Det giver myndigheder i andre medlemsstater mulighed for at gribe ind over for indhold, der ikke nødvendigvis er ulovligt efter dansk ret. Vi vil derfor lægge vægt på, at afsenderlandsprincippet fastholdes, og at undtagelsen – der altså giver mulighed for påbud over for ulovligt indhold – alene kommer til at gælde harmoniserede EU-regler, da disse netop er ens i de enkelte lande.

For at sikre effektiv håndhævelse arbejder regeringen for, at særligt de største digitale platforme påtager sig et større ansvar i form af styrket samarbejde med myndighederne.

Regeringen lægger derudover vægt på, at de håndhævende myndigheder skal have adgang til de største platformes algoritmer, så der redegøres for dem; og der skal gives bedre rammer for forskeres adgang til data, dog således at der tages hensyn til beskyttelsen af forretningshemmeligheder og oplysninger, der kan kompromittere tjenesternes sikkerhed.

Det er centralt for regeringen, at forordningen sikrer et indre marked med sammenhængende regler, hvor der er juridisk klarhed om samspillet mellem forordningsforslaget og øvrig relevant EU-regulering (f.eks. regler om copyright eller terror).

Derudover lægger regeringen vægt på, at forordningens anvendelsesområde og definitioner er klare, kan efterleves og håndhæves.

Vi arbejder endvidere for, at mulighederne for at indføre innovative forretningsmodeller ikke svækkes.

Som jeg nævnte tidligere, er mikrovirksomheder og små virksomheder undtaget en række krav, men vi arbejder for, at disse virksomheder omfattes af f.eks. samarbejde med pålidelige indberettere og bestemmelserne om anmeldelse af kriminelle handlinger.

Endelig arbejder vi for, at delegerede og gennemførselsretsakter begrænses og omhandler tekniske ændringer.

Afslutning

Jeg håber, at udvalget kan støtte regeringens ambitiøse tilgang, og jeg ser meget frem til de videre drøftelser om sagen.

Victoria Velasquez: Regeringen har jo nedsat en ekspertgruppe, der skal se på væsentlige dele af de digitale platforme, der findes, og som skal komme med gode råd og anbefalinger til, hvad vi kan gøre. Der undrer det mig bare, at man på den ene side nedsætter en ekspertgruppe, men på den anden side forelægger et forhandlingsoplæg, som vil medføre, at vi kan risikere at stå i en situation, hvor vi ikke følge ekspertgruppens anbefalinger. Og jeg forstår ikke, hvorfor man lægger op til, at vi ikke skal kunne gå længere end det, man bliver enige om i EU.

Enhedslisten stiller sig også undrende over for den rolle, som de såkaldte pålidelige indberettere skal udfylde. Vi synes ikke helt, at regeringen adresserer det i sit skriftlige oplæg til i dag, og jeg kunne godt tænke mig at høre regeringens holdning til det.

En anden ting, som vi i øvrigt er meget kritiske over for, er, at de meget store onlineplatforme skal se sig selv efter i sømmene. Mener regeringen ikke, at der bør være en uafhængig vurdering, så det hele ikke foregår hos platformene selv?

Så er der det med afsenderlandsprincippet, som vil medføre, at onlineplatformene etablerer sig i de lande, der har de lempeligste regler, og som Danmark har forpligtet sig til at følge. Dette betyder, at vi i princippet overlader

kompetencen til at vurdere, hvad der er ulovligt indhold på nettet, til andre medlemslande i EU. Under andre forhandlinger har Enhedslisten været frustreret over dette, bl.a. i sagerne om kviklån. Det er lidt ærgerligt. Hvorfor lægger man op til, at Danmark ikke skal kunne have kompetencen, når det er noget, vi er frustrerede over? Det undrer jeg mig også over.

Ministeren kommer ind på, at vi skal have et bødeniveau – et apparat, som kan være effektivt og afskrækkende, og det lyder jo positivt, for det kan sommetider få tech-giganter til at rette ind, men jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt regeringen vil have, at det skal være højere eller lavere end 6 pct.? Umiddelbart kunne man godt få indtryk af, at regeringen faktisk er uenig i Enhedslistens standpunkt i denne sag.

Derudover er der også det med en forældelsesfrist på sager. Hvor står regeringen her? Skal der ikke også være en sådan?

Vi undrer os endvidere lidt over, at ministeren tidligere har svaret, at f.eks. airbnb ikke ville blive omfattet af dette forslag. Vil ministeren uddybe hvorfor?

Endelig vil jeg gerne rose ministeren for, at man vil stramme på områder som gennemsigtighed, reklamer, nedtagning af farlige produkter, klare tidsfrister for nedtagning af særligt farligt indhold, juridisk ansvar for platforme i tredjelande samt forbedring af forskernes adgang til data.

Rasmus Nordqvist: Det er i sandhed en vigtig sag. Det er ligesom dengang, da vi diskuterede GDPR i udvalget, hvor emnet ikke fik særlig stor opmærksomhed før efter et par år. Hvis vi skal regulere dette, kan det ikke ske nationalt; det er netop i fællesskab i EU, for vi har at gøre med virksomheder, der agerer på tværs af landene. Jeg har allerede haft en dialog med ministeriet om det, og jeg er rigtig glad for, at regeringen har præciseret nogle ting, særligt angående forbrugerbeskyttelse. Altså at den gode og fornuftige forbrugerbeskyttelse, vi i forvejen har i EU, sådan set også kan tælle på dette område. Det var vigtigt at få præciseret, som ministeren gjorde i sit oplæg. Vi skal huske på, at dette handler om både de fysiske og ikke-fysiske produkter, vi køber, og her er forbrugerbeskyttelsen bare fuldstændig afgørende.

Jeg har nogle spørgsmål vedrørende produktsikkerhed og den juridiske repræsentant. Er det korrekt opfattet, at den juridiske repræsentant ikke har ansvar over for forbrugeren, men kun over for myndighederne? Kan man som forbruger klage til den juridiske repræsentant og få en erstatning eller noget i den stil, eller er det kun myndighederne? Som jeg har forstået det, ligger det også i Europa-Parlamentets position, at dette skal omhandle den enkelte forbruger, hvilket jeg håber, at regeringen bakker op om. Angående dette ansvar over for forbrugerne ved salg via platforme er der i Europa-Parlamentet tale om at foreslå et særligt kapitel specifikt om dette. Er det noget, regeringen vil støtte i Rådet, hvis Europa-Parlamentet bringer det på bane? Det ville Socialistisk Folkeparti finde fornuftigt som en understregning af forbrugernes sikkerhed og beskyttelse.

Jeg vil desuden spørge til algoritmerne. Der er lagt op til, at det skal forklares og ikke fremlægges – men efter min mening bør der være så stor gennemsigtighed som muligt. Der er tale om gennemsigtighed over for myndighederne, så jeg kan ikke forstå, hvordan spørgsmålet om konkurrence er så vigtigt, for myndighederne går jo ikke i konkurrence med Amazon eller Facebook på deres markeder. Kan man ikke gå lidt længere for at opnå det rette niveau af gennemsigtighed? Man skal kunne stille nogle krav, hvis nu f.eks. algoritmerne synes at lægge op til for meget følelsesladet indhold i stedet for faktisk indhold osv. Vi ved jo, hvordan de skruer på dem konstant, og det er der også brug for – nogle gange er det helt nødvendig for at prøve at skjule noget indhold, som da man f.eks. så ved det forfærdelige angreb i New Zealand. Så det er noget, der går hurtigt og hele tiden skal ske, men kunne man ikke sørge for større gennemsigtighed?

Bør platformene tilbagevendende pålægges at teste deres algoritmer for utilsigtet forbrugerpolitik? Skal de ikke også have ansvaret for deres egne algoritmer med hensyn til at skulle teste, om det har utilsigtede demokratiske eller forbrugermæssige konsekvenser over for brugerne?

I øvrigt stor ros til regeringen for dens position vedrørende spørgsmålet om reklamer, især reklamer målrettet børn og unge. Det støtter Socialistisk Folkeparti varmt.

Kim Valentin: Jeg har det med DSA'en og DMA'en, som jeg havde det, da jeg som meget ung fik at vide: "Du må ikke hoppe ud her, for hvis ikke der er dybt nok, kan du brække halsen," og "du skal altid vide, hvad du hopper ud i. Mål dybden, hvis du springer på hovedet." På samme måde springer vi med DSA'en og DMA'en ud, hvor vi ikke rigtig ved, hvor dybt der er. Derfor er jeg også glad for, at ministeren siger, at dette er en indledende drøftelse, at der vil være masser mulighed for at tale om emnerne igen, og at regeringen vil forny sine mandater, når der skal arbejdes videre med tingene. Det er afgørende for Venstre. Det er meget vigtigt at vide, hvad det er, vi kommer til at tage stilling til. Jeg er faktisk meget enig i mange af Victoria Velasquez' og Rasmus Nordqvists betragtninger, og jeg vil nu uddybe Venstres holdning på området.

For det første er ytringsfriheden supervigtig for Venstre. Vi får under alle omstændigheder et problem, når vi kommer lidt længere frem, hvis vi laver lovgivning, hvor vi på en eller anden måde kommer i konflikt med ytringsfriheden – bevidst eller ubevidst. Det er et af de steder, hvor vi efter min vurdering risikerer at brække halsen, hvis vi hopper ud uden at vide, hvor dybt der er. Nærmere bestemt, hvis der nu f.eks. – som ministeren anførte i sit indlæg – bliver misbrugt fakta på sundhedsområdet. Det ville så blive betragtet som, hvis en publicerende nyhedskanal sagde: "Vi vil lige beskæftige os med det emne og finde ud af, hvad der er op og ned," og man så lavede en artikel om det. Dette ville ryge ind under den samme hat, og det er et kæmpe problem, at man ikke skelner mellem sådanne tilfælde og misbrug, og på den måde ville man få et problem med ytringsfriheden.

Man oplever det også i forbindelse med tidsgrænserne. Vi er enige i, at det helst skal ned hurtigst muligt, hvis der er tale om noget terrorrelateret – men hvis vi siger, at noget skal tages ned efter 12 eller 24 timer, risikerer vi, at de, der sidder med det, ikke tør agere og bare for en sikkerheds skyld fjerner det hele. De er jo private virksomheder og følger måske en forretningsmodel, hvor de ikke er afhængige af nyheder som sådan. På Facebook er det f.eks. kun 3 pct. af indholdet, der har at gøre med nyheder. Facebook kan derfor sige: "Hvorfor skal vi lægge mange ressourcer i dette? Vi lukker bare alt ned, hvis vi opdager det, og det gør vi på 12 timer, da vi ikke tør risikere at komme derud, hvor det kunne være terrorrelateret". Det er et andet problem. Desuden kan de enkelte lande vurdere indhold forskelligt. Hvordan bliver det håndteret? Det er endnu et sted, hvor man springer ud og risikerer at brække halsen. Vi kan jo ikke acceptere, at en myndighed i et andet land lukker for indhold i Danmark, hvis man i Danmark ikke har vurderet det pågældende indhold som terrorrelateret. Jeg anerkender, at ministeren ikke lægger op til dette, men jeg prøver bare at fremhæve nogle steder, hvor det kan være fint nok indledningsvis kun at "lægge vægt", men hvor man senere i processen måske skal ind og kvalificere vægtene på nogle af forhandlingspunkterne.

Vi håber, at ministeren kommer tilbage med så gode resultater som overhovedet muligt, og vi glæder os til at se forslagene igen, når ministeren kommer tilbage til udvalget og beder om et fornyet mandat.

Katarina Ammitzbøll: Det er rigtig vigtigt, at vi ikke får ulovlige eller farlige produkter ind i Europa, særligt fra tredjelande, der sælger produkter på online-markedspladser, som ingen i EU egentlig tager ansvar for. Her er det efter Det Konservative Folkepartis mening vigtigt, at produktsikkerheden er i fokus, og at man sidestiller online-markedsplatforme med fysiske forretninger, som for øjeblikket har et helt andet ansvar. Der er virkelig en gråzone her, som vi skal være meget opmærksomme på. Vil vi gerne støtte forhandlingsoplægget, men der skal være et stort fokus på produktansvar, og online-platformene skal sidestilles med de fysiske forretninger. Mange online-platforme sætter desuden et større miljøaftryk og forbruger meget plastik. Det gør derfor ikke noget, at vi stiller hårde krav til dem.

Henrik Vinther: Overordnet synes jeg, at forhandlingsoplægget er fint, og jeg er enig i, at det enkelte steder kunne strammes yderligere op, men som flere har været inde på, vil der være mulighed for at vende tilbage til sagerne senere. Det er vigtigt at finde en balance for ulovligt indhold og ulovlige produkter, så vi kan gå efter dem, vi gerne vil have klørerne i – ingen navne nævnt – og så måske sikre, at nogle af de gode platforme, vi gerne vil understøtte – f.eks. deløkonomiplatforme – har mulighed for at have det godt. Så herfra skal der lyde opbakning til

forhandlingsoplægget. Jeg tolker oplægget sådan, at der er mulighed for at stramme op, hvis muligheden byder sig i forhandlingerne.

Erhvervsministeren: Det er en ret stor sag, og nu er vi endelig inde og tage politisk mere fat om nældens rod. Store aktører som tech-giganter og sociale medier sætter i stigende rammer for vores liv, og vi har måske ikke i tilstrækkelig grad til gengæld sat rammer for deres arbejdsmetoder. Det er det, vi tager hul på nu. Vi kommer uden tvivl til at have diskussionen i dag, og jeg synes allerede nu, at det har været berigende at få politiske pejlinger på, hvor Folketinget befinder sig med hensyn til det, vi skal arbejde videre med. Det bliver nemlig ikke kun i en europæisk sammenhæng; vi kommer også til at gå videre på nationalt plan og drøfte det med partierne i Folketinget – det er i hvert fald regeringens ambition. Det er uden tvivl godt, når vi kan rykke til noget på den europæiske scene, men der er også noget, vi kan gøre i Danmark – og allerede gør. Det vil jeg komme ind på undervejs.

Victoria Velasquez spørger til ekspertgruppens anbefalinger, og om vi risikerer, at det kommer til at stå i vejen. Sådan ser jeg det ikke. Man kan egentlig vende argumentationen om og spørge: "Når vi nu har en ekspertgruppe, skulle vi så afholde os fra at indgå i denne debat?". For mig at se ville det ikke være en mulighed. Jeg mener ikke, at det på nogen måde udelukker, at vi kan gå videre; tværtimod kan det meget vel være, at vi kommer til at gå videre. Det håber jeg kan udgøre en forsikring.

Victoria Velasquez spørger desuden til de pålidelige indberettere. Først og fremmest finder jeg det bare rigtig positivt, at onlineplatforme forpligtes til at prioritere anmeldelser om ulovligt indhold, når de kommer fra pålidelige indberettere. Sagen er, at pålidelige indberettere skal godkendes af koordinatoren for digitale tjenester samt myndighederne efter ansøgning, og de skal endvidere opfylde en række krav om bl.a. ekspertise og kompetence, ligesom de skal være uafhængige og objektive. Det er det, der ligger i pålidelighedsbegrebet – at de har den rette effekt. Det er selvfølgelig meget tidligt at spå om, hvem der bliver pålidelige indberettere, men i en digital sammenhæng kunne man godt forestille sig, at Red Barnet kunne blive en aktør i de dele af medielandskabet, hvor det gælder børns og unges trivsel.

Victoria Velasquez spørger endvidere, om de store onlineplatforme bare skal nøjes med at se sig selv efter i sømmene. Regeringen finder de krav, der stilles, fornuftige. Platformene skal nemlig ikke bare se sig selv efter i sømmene. Der vil blive læst med. De skal rapportere til myndighederne, og de skal have styr på identiteten af de sælgere, som sælger hos dem. På den måde er det altså ikke bare et in house-foretagende; der er mulighed for, at myndighederne kan læse med.

Så bliver der spurgt, om platforme som airbnb ikke bliver omfattet af forslaget. Grundlæggende kan man sige, at DSA'en regulerer formidlingstjenester. Det vil altså også sige hostingtjenester eller onlineplatforme, og det skal selvfølgelig altid bero på en konkret vurdering af, hvilke krav og forpligtelser en tjeneste som airbnb vil blive omfattet af. Jeg kan sige så meget, at regeringen forventer, at airbnb vil blive omfattet, og vi vil også arbejde for, at de bliver det. Det er jo en af de relevante platforme i denne forbindelse.

Der har været en vis uklarhed om afsenderlandsprincippet, bl.a. i korrespondancen forud for dette møde. Bibeholdes princippet eller vil det blive modereret? Det gælder især påbud hen over grænserne. Allerede vedrørende dette punkt er der grund til at vende tilbage, når der viser sig mere klarhed – det er yderst centralt. Apropos hvad Kim Valentin spurgte til om standarder i forskellige lande, er det jo rigtig vigtigt at kende rækkevidden af afsenderlandsprincippet. Det er et af de punkter, hvor regeringen er meget opmærksom. Det er et vigtigt princip at have med.

Med hensyn til de delegerede retsakter er det for begge sagers vedkommende fint, at konceptet er der, men det skal bruges på teknik, og der vil være en masse teknik, da det efterhånden er 20 år siden, at e-handelsdirektivet blev vedtaget. Det skal opdateres, hvis man løbende skal følge med de tekniske og digitale udviklinger på markedet, og så kan der være brug for den slags. Men når vi taler om egentlige tilpasninger af rammeværket, bør der ikke kunne henvises til de delegerede retsakter. Jeg oplever egentlig, at der er en fælles interesse heri og en fælles tilgang til det.

Endelig spørger Victoria Velasquez, om man skal udforme det som et minimumsdirektiv. Der tror jeg man skal huske, at platformene lige præcis er så store, at det bliver vanskeligt at håndhæve for et enkelt land. Derfor er det godt med en forordning, som gælder på tværs af landene, og at det er Kommissionen, som har en central håndhævende rolle i det her. Det tror jeg ikke man må overse som et vigtigt element. Forhåbentlig får vi med det, der er lagt op til her, alligevel en effektiv håndhævelse af noget, som er stort og svært.

Til Rasmus Nordqvist: Der er rigtig mange, der har holdninger til DSA og DMA, ligesom rigtig mange har holdninger til GDPR-reglerne i dag, og lige nu tror jeg det for mange føles måske meget stort og meget uoverskueligt, og jeg synes også næsten man kan fornemme, at der er nogle steder er en lidt opgivende tilgang til, hvordan vi nogensinde skal få greb om denne megatrend, som sociale mediers udvikling er for vores samfund. Derfor er jeg glad for, at vi kan få en tidlig pejling på hinanden i dag, og så kan vi jo komme videre i forskellige sammenhænge.

Rasmus Nordqvist spørger opklarende til det med den juridiske repræsentant: Er det forbrugerne, der kan gøre krav, eller er det alene et spørgsmål, som myndighederne kan gøre krav på? Forbrugerne kan ikke klage til den retlige repræsentant, men regeringen arbejder for, at der bliver stillet større krav, og at der i visse tilfælde vil kunne stilles krav over for sælgeren. Så det er et fokusområde for os, selv om det ikke er med i forslaget i dag.

Du spurgte desuden til algoritmer. Det er rigtigt vigtigt, at der er mulighed for, at den digitale servicekoordinator – det vil altså sige myndighederne eller Kommissionen i dette tilfælde – får mulighed for at bede de største platforme om adgang til data, som er nødvendige for at overvåge og vurdere overholdelse af forordningen. Du spurgte vist til det konkurrencebegrænsende element – altså om der er noget, der begrænser af konkurrencehensyn, hvad myndighederne kan gøre krav på af det. I virkeligheden er det vigtige jo her, at de kan få mulighed for at vurdere, om forordningen bliver overholdt. Og det må være det afgørende i forhold til adgangen til data, så længe det er myndigheder, der beder om det og kan følge med i algoritmerne. Men vi kan måske gå dybere ned i det, hvis der er behov herfor. Men myndighederne vil altså have mulighed for at kigge med på algoritmerne, fordi de jo skal kunne håndhæve forordningen.

Du spurgte til hastigheden, hvormed man sætter ind over for skadelig adfærd. Jeg tror jeg berørte det i min tale, men der må være et forhold om det her med tempoet, som vi må have adresseret. Jeg prøvede at skitsere det her med, at terror udgør et element, hvorunder der så kan der være differentieringer. Det er stadig lidt upræcist, men jeg noterer mig i hvert fald ønsket om, at hurtighed i forhold til skadelig adfærd tæller, og det er jeg enig i. Hvordan det så i praksis skal formuleres, tror jeg ikke vi på stående fod har mulighed for at sige. Men vi lægger som nævnt vægt på, at det skal være muligt at stoppe gatekeepernes skadelige adfærd hurtigere, end det sker i dag. Derfor er der også behov for, at forpligtelserne er formuleret på en præcis og målrettet måde, og at de gælder med det samme; kravet skal ikke først have effekt, efter at en konkurrencesag er blevet oplyst og beviser stillet op og sagen er ført – for så går det over, før man er til vejs ende i det.

Så er jeg glad for rosen vedrørende reklamer målrettet børn og unge. Jeg kan levere rosen tilbage, for det er jo noget, Socialistisk Folkeparti har levnet meget opmærksomhed, og som vi jo også har haft drøftelser af i anden sammenhæng.

Til Kim Valentin om det her med at springe ud på hovedet: Billedet kan jo godt have lidt for sig, men jeg håber ikke, at nogen af os knækker nakken. For jeg tror ikke nødvendigvis, at baseringen på den måde endnu er gravet helt færdig. Vi vender i hvert fald tilbage til sagen her i forskellige sammenhænge. Det siger du jo også selv: Der er nok grundlag for at snakke igen og kvalificere, når vi kommer lidt dybere ned i det, som for jer er vigtigt, bl.a. vedrørende ytringsfriheden. Og vi må ikke ende med at komme i konflikt med ytringsfriheden.

Så til det med, at der kan være en risiko for, at en artikel på et medie underlagt redaktionelt ansvar kan blive klassificeret som fake news. Det kunne være en Detektor-artikel eller en anden slags artikel om, hvad der er af udbredelse af fake news under covid-19. Hvad sker der så, hvis den lige pludselig bliver lukket ned, og hvordan undgår vi, at det sker? Grundlæggende kan man sige, at den er svær – på den måde, at det selvfølgelig er nødvendigt, at vi gør noget for, at ulovligt indhold ikke kan florere rundt på nettet, men at vi samtidig må værne om

den ytringsfrihed, som vi sætter så højt ikke mindst her i Danmark. Der er bl.a. taget højde for det i forordningens krav om fjernelse eller blokering af indhold, i og med at det skal ledsages af en begrundelse. Derudover er ytringsfriheden også adresseret i de regler, der er lagt op til om det interne klagesystem og udenretlig tvistbilæggelse. Og hvis man laver journalistik, f.eks. om fake news, så vil man så kunne klage, hvis en artikel uretmæssigt bliver nedtaget. Men vi er stadig på et ret tidligt stadium. Vi kan med fordel vende tilbage til spørgsmålet både bilateralt og i anden sammenhæng. Jeg prøver bare at sige, at der allerede nu er ved at blive gravet ud på det her spørgsmål, og nu skal vi bare have gjort det dybt nok. Så vi ikke knækker nakken, når vi hopper ud i det.

Hastigheden har jeg også været lidt inde på. Jeg deler nok ikke helt Kim Valentins bekymring om, at nogen for en sikkerheds skyld kan finde på at fjerne for meget indhold, for den forretningsmodel, der ligger bag det hele, er så god for platformene. Måske tager jeg fejl, og det skal vi jo så have boret ud. For hvis det viser sig at være rigtigt, er det selvfølgelig et problem.

NOT Forskellige tilgange i forskellige lande? Kim Valentin nævner et konkret i forhold til terror. Det kunne også være forskelle om, hvordan man ser på abort. Eller andre emner. Her tror jeg bare, at vi har brug for, at vi også for afsenderlandeprikket er nogle, der løfter det som en vigtigt flag. Og det gør vi. Vi er meget enige i det, der blev sagt om gatekeeperes problem med konkurrencen.

Så var der de kritiske råstoffer i forhold til industripolitikken. Og Kommissionen har en liste på over 30 af dem p.t. – en liste, som opdateres ca. hvert 3. år. Det gælder bl.a. metaller til batterier som lithium, og det kan være andre sjældne jordarter. Vi kan sagtens oversende listen.

Til Katarina Ammitzbøll. Tak for opbakningen til linjen. Vi er enige i, at vi skal fokusere på de store dyr i manegen. Det var også, hvad Henrik Vinther pegede på. De største dyr i manegen er endog meget store i dette tilfælde og fylder næsten hele manegen, så det er jo ikke helt urimeligt, at der for dem gælder skrappe pligter. Jeg fornemmer, at der er enighed om det bredt i udvalget.

Om farlige produkter vil jeg bare nævne, at vi vil have fastsat krav om, at platforme uden for EU skal udpege en reel juridisk repræsentant, og at det sikres, at denne ikke er repræsenteret ved et indholdsløst juridisk selskab, men derimod har en faktisk funktion samt en adresse, hvor det reelt er muligt at træffe og komme i kontakt med vedkommende. Det er sådan nede i maven på forordningsforslaget. Og så skulle jeg også bare hilse og sige, at vi har i Danmark rigtigt meget at komme efter. Sidste år vedtog vi vores produktsikkerhedslov, hvor vi med Sikkerhedsstyrelsen i Esbjerg har et europæisk fyrtårn inden for algoritmebaseret screening af nettet for farlige produkter. Det kan i sidste ende kan føre til blokering af hjemmesider, der bliver ved med at sælge den slags bras i Danmark. Det er ikke bare bras, men det er også i nogle tilfælde farligt for vores børn og for vores konkurrence, fordi vi har dygtige virksomheder i Danmark, der lever af at lave kvalitet, der lever op til gode standarder og som dermed ikke er farlige produkter. Vi skulle næsten tage over og besøge Sikkerhedsstyrelsen en dag. De har faktisk et ret fantastisk setup, som kunne inspirere i en europæisk sammenhæng.

Rasmus Nordqvist: Det ser fornuftigt ud, og vi kan godt støtte forhandlingsoplægget. Men det ville være rart, hvis ministeren lige ville understrege igen over for udvalget, at han vil komme tilbage. For der er jo nogle vigtige udeståender bl.a. vedrørende afsenderlandeprikket og hele spørgsmålet om, hvor grænsen går for, hvad der kan bedømmes som skadeligt indhold. Der er vigtige elementer, som har stor rækkevidde, og det kræver, at vi ikke nøjes med at få en orientering, men at ministeren kommer igen. Det er ikke, fordi jeg er bekymret, for forhandlingerne synes at gå i den rigtige retning, også når man følger det fra Europa-Parlamentets side. Men det vil bare være rart for udvalget at se ministeren igen, når det drejer sig om så stort et mandat.

Formanden: Jeg havde faktisk tænkt mig at afslutte ved at foreslå, at vi lige fik aftalt hvordan og hvorledes det videre forløb kan være, fordi der er så stor en interesse for denne sag i udvalget. Sammenligneligheden med GDPR holder i den forstand, at formålet er udmærket, men at der er usikkerhed om konsekvenserne: Hvordan kommer det til at holde i virkeligheden, og kommer det så til at chokere efterfølgende, fordi vi nok ikke nåede langt nok omkring det, eller fordi der ikke blev lyttet til råbene? Så med den interesse, udvalget har givet udtryk for,

synes jeg, at vi skal have aftalt en eller anden måde, hvorpå vi håndterer det allerbedst. Og f.eks. sådan noget som ministerens ytringer om, at delegerede retsakter henhører til tekniske spørgsmål – det tror jeg næsten, at hver eneste minister siger. Men vi ved jo, at det ender med, at rigtig mange politiske spørgsmål også ender der. Så bare for at tage et element, som det er væsentligt at komme tilbage med. Vi vil gerne høre, hvordan ministeren vil håndtere det, hvis det ender med, at de delegerede retsakter får politisk indhold. Sådan kan vi grave ned i mange forskellige vinkler på det. Men skal vi ikke sige, at vores sekretariat og ministeriet får talt sammen om, hvordan vi bedst følger op på det?

Victoria Velasquez: Jeg glæder mig til at anbefalinger råd fra ekspertgruppen. Men denne totalharmonisering ville medføre, at vi ikke har mulighed for at kunne gå længere end de andre lande. Der er bl.a. det med ytringsfriheden, som Kim Valentin var inde på. Det synes vi ville være skadeligt og ærgerligt, så vi kan desværre ikke støtte forhandlingsoplægget.

Erhvervsministeren: Jeg vil meget gerne give et officielt tilsagn: Selvfølgelig kommer vi tilbage. Nu tager vi den første behandling, og jeg tror også vi lagde op til at lave en lille teknisk gennemgang inden. Men forventningen er, at Slovenien som det næste formandsland vil gøre status sidst på efteråret, så det kunne være et godt tidspunkt. Jeg står meget gerne til rådighed. Jeg tror alle har tegnet de helt rigtige perspektiver op for, hvad det her er for en størrelse sag. Og den kommer til at fylde bagefter. Så jeg kommer meget gerne tilbage, og vi finder en måde at sætte det op på – helt sikkert.

Til Victoria Velasquez: Det er nok tidligt at kræve, at det her skal have en minimumskarakter på et bestemt område. Lige nu er vi så tidligt på færde i denne sag, at jeg mener vi skal gå efter at gøre det her så ambitiøst som overhovedet muligt. Så må vi tage stilling til det andet senere. Vi mener, at mandatet ser rigtigt ud, som det gør nu. Men meget af det ulovlige indhold er jo grænseoverskridende i sin karakter og kalder derfor på grænseoverskridende løsninger, som vi kan gøre så ambitiøse vi kan, selv om jeg godt kan se mange perspektiver fra dansk side i at bygge ovenpå. Det er derfor, mandatet i dag forhåbentlig afspejler en noget mere ambitiøs tilgang end det, der er lagt frem.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er et flertal imod ministerens to forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.